

SOORLU samlet

- samlet fremstilling med en sammenfatning, fulgt af yderligere eksemplarsamling

1.a.: Adverbium - i hovedneksusser i participium 'det ser ud som'

1.b.: Adverbium som neksusadverbium/adverbium 'fx'

1.c.: Adverbium som eksemplificerende inde i nominalsyntagme

2.: Underordnende konjunktion i komparative neksusser

Sammenfattende om soorlu - og videredannelser

Soorlu findes både som adverbium og som underordnende konjunktion. I begge tilfælde er det aktuelt at se på hvordan strukturerne forholder sig til realis (en bevist realitet) versus irrealis (i betydningen enten potentialis eller kontrafaktuel, altså hhv mulighed og udelukketthed)

1.a. Soorlu som adverbium - med betydningen 'det ser ud som' i hovedneksusser i participiumsform

Soorlu i denne funktion udløser hovedverbalen i participium. Formentlig er det resultatet af en ellipse af en hovedneksus, og derefter en reanalyse af soorlu-neksussen som en hovedneksus.

Det vil typisk dreje sig om en enkelt hovedneksus, men soorlu-neksussen kan også stå i en asyndetisk opremning af hovedneksusser, hvor de øvrige står i indikativ.

Men når det står ved mest overordnede verbalen i or.obl, så skiller det sig ikke ud ved participiumsformen (ligesom det er tilfældet ved sunaaffa).

I denne anvendelse af soorlu, er der ikke tale om realis.

EX: *Arkaluk Lyngø aamma oqarpoq, sorsugassat ilagigaat atuakkiornerup nunatsinni ajornanninnerulernissaa. Naalakkersuisut soorlu Atuakkiorfimmut ajornartorsiutit iliuuseqarfigisariaqaraat.*

Soorlu optræder også i denne betydning og struktur sammen med den enklitiske partikel -UNA, som i sig selv også ville udløse participium i en hovedneksus:

EX: *Naalakkersuisunngortussalli pilersaarutaasa piviusunngortinneqarnissaat qulartut soorluuna akornusersornialeraat.*

Men hvis der er eksplicit subj, står adverbiet soorlu i betydningen 'det ser ud til' typisk ikke først i sin neksus. Dette er også tilfældet i de to EX oven for. Dette skal nærmere undersøges, men hvis iagttagelsen holder i udstrakt grad betyder det, at flg EX ikke kan ses som andet en komparativ neksus: EX: - Tamanna oqaloqatiginninnissamut soorunami pissutissaavoq. Maanna tusagassiutinut nalunaarummik erseqqissaassummik suliaqartoqaleruttorpoq. Soorlu Pele taamaalioreersoq, Jens Napaattooq oqarpoq. **Denne iagttagelse skal dog undersøges grundigere.**

1.b. Soorlu som sætningadverbiel i betydningen 'fx' fulgt af neksus eller som adverbiel inde i en neksus i betydningen 'fx'

Soorlu i denne funktion bruges både som sætningsadverbiel ved en hovedneksus med underordnede neksusser, men også som adverbiel ved underordnede neksusser. Dvs ligesom udspecificerende 'tassa' med neksus. En hovedneksus med soorlu kan stå asyndetisk sideordnet (dvs sideordnet uden sideordnende element).

EX: *Aningaasaateqarfii inuinnaallu aningaasanik tunisiumasimapput, soorlu Danmarkimi Hjørringimi ungdomsklubbe nipilersuutisiniutissanik katersisimavoq.*

Men dette soorlu kan også stå i neksus med contemporativ:

Sulisut sinneri arfineq-pingasut allanik suliaqartuupput, soorlu igasuullutik, mekanikeriullutik timmisartortartuullutik sulisartuullutilluunniit, taakkualu tamarmik sivisuumik sulinissamut sillimareertussaapput.

Soorlu i denne funktion står ofte fulgt af assersuutigalugu/git, som er en af mange fossilerede kontemporativ-former, uden at assersuutigalugu/git i øvrigt har indflydelse på strukturen.

EX: - *Soorlu assersuutigiinnarlugu makku ilaasartaassuit tikerartartut aasat tamaaviisa sineriassuarput tamakkerlugu angalasarput.*

Soorlu i denne funktion ses også som eksemplificerende en inderiveret verbalstamme:

EX: *Nunatsinni taamaattoqanngimmat qaangerniagassat arlaqarnerarpai, soorlu nunasiaanermi eqqarsariaatsit kaanngarsimannginnerarpai.*

3. Det adverbielle soorlu står endvidere ligesom tassa inde i nominale syntagmer, men hvor tassa udspecificerer, så eksemplificerer soorlu også her, ligesom i den i pkt 2 omtalte funktion:

EX : *Titartaaneq atuartitsinermini iluaqutiginiartarsimavaa atuartitsissutini assigiinngitsuni, soorlu silamiut ingerlaasiannit oqaluttuarisani, assiliartalersortittarlugit.*

Soorlu som neksusadverbium med semantikken 'fx' skal således skelnes fra det konjunktionelle soorlu. Der ligger delvist et skel i valg af modus, men kun delvist, fordi det konjunktionelle kan følges af contemporativ, og neksusadverbiet 'fx' kan også følges af participium:

EX: *Nunakkulli Canadami angallassineq ajornarnerulissaaq. Ukiukkut Canadami sikukkut lastbiiliniq ingerlaartoqartarpoq, soorlu Inuvimmiit Tuttuusartuumut ukiumi sikukkut aqquteqartartog.*

Og begge leksemer findes fulgt af indikativ også. Så modus vil ikke være et sikkert parameter til at skelne.

Og fordi både Soorlu=sammenlignende konjunktion og Soorlu=fx med neksus ofte står adskilt fra det forudgående med punktum, så er placeringen i sætninger ikke et adskillende kriterium.

Men der skal arbejdes videre på at finde mere finmaskede kriterier til at finde skellet.

1.c. Soorlu som adverbium i betydningen 'fx' (brugt lige som udspecificerende 'tassa') mellem nominalsyntagmer / mellem kerne og apposition

3. Det adverbielle soorlu står endvidere ligesom tassa inde i nominale syntagmer, men hvor tassa udspecificerer, så eksemplificerer soorlu også her, ligesom i den i pkt 2 omtalte funktion:

EX : *Titartaaneq atuartitsinermini iluaqutiginiartarsimavaa atuartitsissutini assigiinngitsuni, soorlu silamiut ingerlaasiannit oqaluttuarisani, assiliartalersortittarlugit.*

Soorlu som neksusadverbium med semantikken 'fx' skal således skelnes fra det konjunktionelle soorlu. Der ligger delvist et skel i valg af modus, men kun delvist, fordi det konjunktionelle kan følges af contemporativ, og neksusadverbiet 'fx' kan også følges af participium:

EX: *Nunakkulli Canadami angallassineq ajornarnerulissaaq. Ukiukkut Canadami sikukkut lastbiiliniq ingerlaartoqartarpoq, soorlu Inuvimmiit Tuttuusartuumut ukiumi sikukkut aqquteqartartog.*

Og begge leksemer findes fulgt af indikativ også. Så modus vil ikke være et sikkert parameter til at skelne.

2. Soorlu som underordnende konjunktion der danner en komparativ neksus

Leksemet konjunktionen soorlu er underordnende konjunktion til komparative (sammenlignende neksusserden komparative konjunktion **soorlu** (samtidigt med at der findes et soorlu, som klassificeres som adverbium - se disse) .

Konjunktionen indleder komparative neksusser, hvad enten det drejer sig om realis eller irrealis, idet irrealis her defineres til både at dække potentialis og kontrafaktuel. Der ligger ikke et skel mellem 'soorlu' og 'soorlulusooq' (soorlu+LUSOOQ) på det punkt. Skellet ligger ikke i strukturen, ej heller i om der står 'soorlu' eller 'soorlulusooq'. Det ligger i semantikken og dermed i mange tilfælde i derivationen – men heller ikke dér er der vist 100% krav som bestemte derivationsmorfemer. Forskellen mellem realis og irrealis vil derimod spille ind ved oversættelse til dansk. **Men der er behov for yderligere undersøgelser.**

Modus brugt i sammenlignende neksusser er generelt set participium, uanset om der er subjektscorefentialitet til den direkte overordnede neksus, som sammenligningen går på:

EX *Kalaallit pissusitoqaat atortorisaallu iluaqutaajuaannassangatitani ataannartariaqarsorisani lu eqqaasitsissutigisarpai, soorlu taalliami ilaanni oqartoq: ”..... ”*

EX: *Soorunami filmi eqqortorpassuarnik imaqarpoq, soorunami Kalaallit Nunaanni ajornartorsiuterpasuaqarpugut aaqqinniakkatsinnik, soorlulusooq aamma nunani allani Danmarkimilu taamaattoqartoq.*

Dog er der nogle få eksempler, hvor der i stedet for participium er brugt kontemporativ. Derudover bruges den underordnede konjunktion soorlu også til kun på overfladen at danne sammenlignende neksusser - dog ofte sådan at soorlu er fulgt af adverbiet aamma eller den enklitiske partikel -TTAAQ. Indholdsmæssigt sker der et tvist på linje med, hvad man ser på dansk, hvor man har 'ligesom også' og 'såvel som':

EX: *Ilaasut ajoqusinngillat, aqqusinikkut angallannermi malittarisassat unioqqutinneqanngillat, soorlu aamma biiliniq aquttoq imigassartorsimanningsoq.*

Men i den slags kontekster bruges også ofte contemporativ og der forekommer indikativ:

EX: *Qaannamik takutitsisarneq ukioq manna pissanngilaq, soorluttaaq nipilersortartut akunnittarfimmiitinneqartarnerat ukioq manna pissanani aamma Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut billettit akilerneqassanatik.*

EX: *Tamatununga peqatigitillugu videuliat Nunatsinni pinngortitamik takutitsisuupput, ilaatigut arsarnerit takutinneqarlutik, soorlu aamma qimussertoqarpoq, qamuterallannik ingerlaartoqarluni kiisalu kalaallit oqaluttuarisaanerat oqaluttuarineqarluni.*

Måske skal dette ses som en mulig begyndende reanalyse henimod, at det ses som en sideordning.

Derudover er det muligt, at soorlu i betydningen 'som' har et smallere skopus end en hel neksus, muligvis i form af en elliptisk neksus - dette skal undersøges nærmere: EX: *Mattormi illuigaq takuara nuliariit sisamat inigisaat, taassumatullu angitigisumik allamik takunngilanga. Iserlugu alianaaqaq akileriikkuutaartunik illeqaramik, naqqallu soorlu inerujussuup naqqa.*

Yderligere EX, overvejelser, mere sjældne strukturer

1.a: Soorlu som adverbium - i btdn 'det ser ud som'

med hovedverballed i participium / mest overordnede verballed i or obl

(hvor man ikke vil kunne se forskel ud fra participium – ligesom det er tilfældet når sunaaffa udløser participium)

Irrealis i betydningen enten potentialis eller kontrafaktuel – altså både mulighed og umulighed, men ikke bevist realitet.

I hovedneksus med participium:

EX: *Nunatsinni ukiuni makkunani politikki Peqqinnissaq pillugu Danmarkimi ministerip, Bertel Haarderip, soorlu ilinniarnerusariaqaraa.*

EX: *Taamali Biina eqqarsariarami kiinanngua inequnartoq aappillerpoq, uummataalu aamma soorlu sumik kapineqartoq.*

EX: *Arkaluk Lyngø aamma oqarpoq, sorsugassat ilagigaat atuakkiornerup nunatsinni ajornanninnerulernissaa. Naalakkersuisut soorlu Atuakkiorfimmot ajornartorsiutit iliuuseqarfigisariaqaraa.*

EX: Naalakkersuisunngortussalli pilersaarutaasa piviusunngortinneqarnissaat qulartut soorluuna akornusersornialeraat.

EX: Ataqqinartuaqqap apeqqareqisup soorluuna uanga apeqqutikka tusaaneq ajorai.

I mest overordnede neksus i or.obl.:

EX: - Isumaqarpunga Inatsisartut ukiaq manna ataatsimiinnerannut tunngatillugu suliasat assigiinngitsut annertuut soorlulusooq suliaripallanneqartartut. Taamaattumik ataatsimiinnerit sivitsorneqartariqartut isumaqarpunga, Søren Alaufesen oqarpoq.

EX: - Isaasigut takusinnaavakka misigisut, soorluuna piviusuunngitsoq, arlallillu eqqarsarput; naamik taamaattoqarsinnaanngilaq: Sermersuup qaavani aasarimmi ingerlariaqqissinnaajunnaqqalluni, kiangaarmat. Tamarmimmi naatsorsuutigigaluarpaat, tappavani issittorsuussasooq, kisianni seqinnarissuuvoq kiallunilu, Palle Christiansen nassuiaavoq.

1.b. Soorlu som sætningadverbiel i betydningen 'fx' fulgt af hovedneksus eller som adverbiel til neksus i betydningen 'fx'

Soorlu/soorlusoq/soorlu assersuutigalugu med indikativ og sideordnet (uden sideordnende konjunktion) med en indikativ:

EX: - Folketingimi sulissutiginiakkakka pingaernerit tassaapput nunatta soqutigisai, soorlu nunanut allanut sillimaniarnissamullu politikki ukiuni aggersuni pingaartorujussuususaavoq.

EX: Aningaasaateqarfii inuinnaallu aningaasanik tunisiumasimapput, soorlu Danmarkimi Hjørringimi ungdomsklubbe nipilersuutisiniutissanik katersisimavoq.

EX: Kalaallit Nunaata sineriaani imaatigut annertuumik uuliamik maqisoqassagaluarpat tamakkiisumik saliinissamut piareersimasooqanngilaq, Nuummi qatsersartut ittuat Knud Petersen oqarpoq. - Soorlu assersuutigiinnarlugu makku ilaasartaassuit tikerartartut aasat tamaaviisa sineriassuarput tamakkerlugu angalarput. Taakku arlaat ikkarlikkaluarpat putusoorluniluunniit mingutsitsissappat illersuutissaqanngilagut naamerluinnaavik, Knud Petersen oqarpoq.

- med punktum:

EX: *Suliniutit innuttaasunut ulluinnarni attuumassuteqartut pillugit aalajangiisoqassatillugu, Inatsisartut kalaallit sinnerlugit akuersillutilluunniit naaggaarsinnaapput. Soorlu Maniitsumi alumiiniuliorfissaq imaluunniit Narsap eqqaani Kuannersuarni aatsitassarsiornissamik pilersaarutit taakkununnga ilaapput.*

Soorlu/soorlusoq/soorlu assersuutigalugu med kontemporativ som ledsagende omstændighed til en indikativ / mest overordnede verballad i or.obl:

EX: Brint namminermini ikummatissatulli, soorlu aamarsuartut, uuliatut gassitullu nukissiuutaanngilaq, nukissamilli tiggummisuulluni. Tassa imaappoq, brint nukissamik toqqorterinermut atorpeqarsinnaavoq, soorlu assersuutigalugu seqinnertinnagu anorlertinnagulu nukissiuutissaqarsinnaanngorluni.

EX: *Sulisut sinneri arfineq-pingasut allanik suliaqartuupput, soorlu igasuullutik, mekanikeriullutik timmisartortartuullutik sulisartuullutilluunniit, taakkualu tamarmik sivisuumik sulinissamut sillimareertussaapput.*

EX: - *Ilaasortaanermut akiliutaasussaq pensionisialinnut affaannaassaaq, allanut ilivitsuussalluni. Naatsorsuutigaarput aallaqqaammumt qaammammumt pingasoriarluta sisamariarlutaluunniit timersoqatigiissitsisassalluta, soorlu nalukkiartitsilluta, eqaarsaarluta immikkulluunniit sammisaqartitsilluta.*

EX: *Malittarisassanngortussani assigiinngitsut mininneqartussaareerput, ilaatigut inuit soorlu nappaateqarneq pissutigalugu oqaatsiminnilluunniit annaasaqarsimallutik, danskisut ilinniarsimanningsut, oqalutsimut akiliisassanngillat, soorluttaaq ilaqutariit merartallit aamma mininneqartut.*

Soorlu/soorlusooq/soorlu assersuutigalugu med participium af upersonligt verbum efter indikativ deriveret upersonligt med TUQ+QAR:

EX: *Nunakkulli Canadami angallassineq ajornarnerulissaaq. Ukiukkut Canadami sikukkut lastbiilnik ingerlaartoqartarpoq, soorlu Inuvimmiit Tutuusartuumut ukiumi sikukkut aquteqartarpoq. Taamaalilluni assartuineq akikinnerusarpoq nunaqarfinnullu attaveqartarluni.*

EX: - *Mexicop Kangerliumanersuani ajutoortoqarnerata kingorna itisuumi qillerisoqartareerpoq, soorlu Canadap kangiata avataani, Norskehavimi Savalimmiullu avataani 2010-mi aasakkut taama pisoqartoq. Taamaammatt uuliasiorluni qillernissamut Naalakkersuisut akkuersissutaat sanilitta akuersissutaannut assingupput, Ove Karl Berthelsen allappoq.*

Og så er der de upersonlige verballed på -gaanni:

EX: - *Taanna massakkut oqaatigisinnaanngilara. Paasisakka naapertorlugit suli naatsorsorneqarsimanninnami qanoq kinguneqassanersoq. Kisianni soorlu Sisimiut assersuutigagaanni qaffannissaa ilimanarsinnaaqaq , ukiullu ingerlanerini appariartorluni, Jens B. Frederiksen oqarpoq.*

Inderivationseksempler:

I contemporativ, som eksempel på hvad den inderiverede verbalstamme dækker:

EX: *Kommunit paasiniaaqquneqalerput ilaqutariinnik aalisartukkormiunik ukiorluunera pissutigalugu aningaasatigut ima ajornartorsiortigisunik, allaat meeqqaminnut iluamik isumaginnissinnaajunnaartunik, soorlu nerisassaqartitsinatik.*

Den inderiverede verbalstamme er i sig selv det, som soorlu har skope over:

EX: *Nunatsinni taamaattoqanngimmat qaangerniagassat arlaqarnerarpai, soorlu nunasiaanermi eqqarsariaatsit kaanngarsimanninnerarpai.*

1.c. Soorlu som adverbium i betydningen '(som) fx' (brugt lige som udspecificerende 'tassa') mellem nominalsyntagmer / mellem kerne og apposition

EX: *Taamani uanga pinialeqqaarnerma nalaani piniartut qaannakkut piniutaat soorlu saaqqutit, eqqartorneqartareersimammata taakku eqqartornianngilakka, allunaasat aallaasillu taamani atortorisavut puisimut taakku eqqartorniarakkit.*

EX: Titartaaneq atuartitsinermini iluaqutiginiartarsimavaa atuartitsissutini assigiinngitsuni, soorlu silamiut ingerlaasiannit oqaluttuarisani, assiliartalersortittarlugit.

EX: Kikkaq qanga atortorineqartarsimagaluartoq ullumikkut parpaligaq atugaavoq. Quasattukku soorlu sermikkut majuarniarnermi iluaqutaasaqaaq.

EX: Tupinnaraluartumik nunatsinni politikerit nuimanagerusut, soorlu Augo Lyngé aamma Frederik Lyngé ataatsimiititaliarsuarmi ilaasortaannigillat, tamatumuunami naqissuserneqarpoq inuit nunatsinnut tunngasunik isummersoriivinngitsut taamaallaat suliami akuutinneqassasut.

EX: - Imaakkamiuna orsussaqaq ingerlatissarput sinerissami KNI-mut pisiarisussaataagatsigu, taamaattumik allatuulli soorlu atlantikup illuatungaanisulli allamiit pisiffissaqanngilagut. Tassa Pilersuisoq aqqutigalugu orsussaarniartunut pisinissatsinnut pituttugaavugut, Michael Binzer oqarpoq.

2. Soorlu/soorlusooq som underordnende konjunktion der danner en sammenlignende neksus

Realis såvel som irrealis. Irrealis som både potentialis og kontraftuel.

- med participium uanset om subjektscorerferentiel med overordnede neksus

a. realis:

EX: Kalaallit pissusitoqaat atortorisaallu iluaqutaajuaannassangatitani ataannartariaqarsorisani lu eqqaasitsissutigisarpai, soorlu taalliami ilaanni oqartoq: ”..... ”

EX: Soorlu isigisat qalipagassaqqissut tappiffigisaqigai taamattaq pinngortitat nipaannut tutsarilluinnarpoq.

EX: Soorunami filmi eqqortorpassuarnik imaqarpoq, soorunami Kalaallit Nunaanni ajornartorsiuterpassuaqarpugut aqqinniakkatsinnik, soorlulusooq aamma nunani allani Danmarkimilu taamaattoqartoq.

EX: Qeqertami Utøyami pisut tunngavigalugit ullumi ullup ingerlanerani oqartoqaraluarpoq aallaasersortut marluusimasut, soorlu pisumik takunnissimasut taama oqaraluartut.

EX: Taamaammat suliariumannittussarsiuinermi neqeroorutit tamarmik kasiilerneqarput. Taamaattumillu maanna aallaqqaataaniit nutaanik pilersarusiortoqarpoq, ataatsimoorullugit suliasannagortinneqartussanik. Taamaalluni kvadratmeterimut akit akuerineqarsinnaasut anguneqarniassammata, soorlu Nuummi nutaanik sanaartornerni, kvadratmeterimut aki - Olafur Nielsenip oqarnera naapertorlugu - kvadratmeterimut 14.000 koruunimiitsinneqartoq. Sisimiuni suliariumannittussarsiuinermi akikinnerujussuarmik.

– til inderiveret stamme ved NIRAR:

EX: Taamaaleriarluni naalakkersuisut appisaluuppai, Danmarkimi pissutsinik allannagortiterinerarlugit, soorlugooq Lego-landimi immikkut ittumik tajaleraanni utaqqisut allat qaangiataaginnarneqarsinnaasut.

- med punktum indsat:

Nogle eksempler har den særegenhed, at fordi måske den sammenlignende neksus er ret lang, er der blevet delt op i to perioder med et punktum, men strukturen er stadig med participium og betydningsmæssigt som eksemplerne uden punktum foran soorlu:

fx til sammenligning til det generelle upersonlige ved derivation på TUQ+QAR:

EX: *Illuatungeriinni marluusuni sullissinissamik isumaqatigiittoqartillugu illuatungiusup qanoq akiliisoqartigissanersoq aalajangiisoqartartillugu akikinnerpaaq toqqarneqarneq ajorpoq. Soorlu illoqarfimmut neriartortoqaraangat nerisassallu nammineq toqqassatillugit dagens ret-inik toqqaasoqarpiarneq ajortoq.*

EX: - Sermiminermik bar-ilorput, snescootererput langrenderlutillu. Soorlu aasarissuarmi pinngitsaaliissummik sisorariartitaalluni, Palle Christiansen oqarpoq.

Verballedet er i kontemporativ – formodentlig fordi det er den upersonlige brug af kontemporativ til at udtrykke det upersonlige.

Følgende er eksempler som rimeligt kan beskrives som irrealis (i den brede forstand dvs potentialis eller kontrafaktuel) - det er forbundet i mange tilfælde med derivation på NIAR

med participiumsform:

EX: *Naasorpassuit amerlaqaat ilerfata qaanut natermullu ilioqqarneqarsimasut, niuertullu nuliata Kransi ilisani allagartalersimavaa: „Qujanarsuaq Maren, inuulluarit.“ Nakorsakkut panitsik oqaluffimmut ilagaat, naalallunilu tupigusoqaaq angajumilu ilerfa isersuarminik angisuunik isiginnaarppaa, soorlumi oqarniaraluartoq, „Angajunnguara inuulluarit.“*

EX: *Naalakkersuisunngortussalli pilersaarutaasa piviusunngortinneqarnissaat qulartut soorluuna akornusersornialeraat.*

EX: *Tunngavitta aamma ilagivaat politikikkut oqallisaavallaarnerput, tamakku soorlu kipitinniarlugillusooq peqataarusuppugut.*

EX: *Pitsaalluinnartumik tiguneqarpoq, tassami ukiuni arfineq-pingasuni qaanngiuttuni nipimit sungiusimasatsinnit USA-mit saqqummiunneqartartumit allaanerulluinnarpoq. Matumani pitsaaqutaavoq nunat amerlasuut akuutinneqarnissaat Barak Obamap pingaartilluinnarmagu, soorlulusooq USA Naalagaaffiit Peqatigiinnut ilanngutseqikkaa.*

med kontemporativ:

EX: *Biiliutiga nuannareqqara, aqqusinersuakkooraangamali sajuttarpoq, soorlulusooq oqaluttuunniarlugu aqqusinermut taama ittumut sanaajunani nunaannakkulli ingerlaarnissamut sanaajulluni.*

EX: *Immikkorluinnaq ittunik isarusserluni taama filmertoqartarpoq - filmigaq piviusorsiorpalaavittarpoq - soorluluunniit nammineq filmimi inuttaalluni.*

Kontemporativen er brugt upersonlig efter indikativ med TUQ+QAR

Eksempler med underordnet soorlu konstruktion, med semantik tvistet som var det en sideordning:
flg er en stribe eksempler på, at 'soorlu'-konstruktioner, som er realis, dækker over hvad der på dansk er 'ligesom også' eller endda 'såvel som'. Strukturen er stadig en underordnet neksus i participium, en sammenlignende underordnet neksus, men semantikken er tvistet:

Denne afart er karakteriseret ved at soorlu følges af aamma / -ttaaq – (men måske ikke altid??)

I mange tilfælde er verballedet i participiumsform

EX: - *Mexicop kangerliumanersuani uuliamik maqisoortoqarmat, nammineerlunga maqisoorfimmi najuutinngilanga. Kisianni tusagassiutitigtut malinnaavunga, soorlu ukiuni kingullerni aamma uuliamik maqisoornerit arlallit malinnaavigigikka.*

EX: *Torlorsortoqarpoq, isiginnaartotsisoqarlunilu, soorlu aamma atuakkianik saqqummersitsisoqarlunilu eqqumiitsulianik saqqummersitsisoqartoq.*

EX: *Sermitsiaq.AG Nunatta karsianiit 1,5 millionit koruuninik tapiiffigineqarallarpoq, soorlu aamma Namminersorlutik Oqartussat ussassaaruteqartarnermikkut 1,6 millionit koruuninik toqqaannangikkaluamik Sermitsiaq.AG-mut tapiissuteqartartut.*

EX: *Saqqummiinermi inunnut takkussimasunut 15-it missaanniittunut Demokraatit qinersisoqarnissaanut allanik partiinik suleqateqassanatik taavaat, soorluttaaq kina statsministeritut taajumaarnerlugu oqaatigiumanagu, Lars løkke Rasmussen talerperliuniallu ilimanarnerugaluartut.*

EX: *Killeqarfiiit suli aalajangersarneqanngitsut nunanit taakkunannga marluusunit illersorniarneqarput soorlu ammattaaq issittumi pisuussuterpassuit taamaaliorniarneqartut.*

EX: *Aammattaq tassunga atatillugu anorisaatit assigiinngitsut assigiinngississusaallu misissorneqassapput soorlu aamma anorisaatit atorlugit pilersaarutit nunaqarfinnut ataasiakkaanut qanoq akeqassanersut takuneqarsinnaasasut.*

EX: *Angut 19-inik ukiulik ikeqarluni maajip arfineq aappaanni napparsimmaviliaanneqarmat politiit attavigineqarput. Toqutsinermullu paasiniaanermut atatillugu Danmarkimi politiit qullersaqarfianni immikkut ilisimasallit ikiortiserineqarput, soorlu aamma innuttaasut toqutsinermut atatillugu takunnissimasinnaasut imaluunniit ilisimasaqartut politiinut attaveqarnissaat kaammattuutigineqarsimasoq.*

EX: *Malittarisassanngortussani assigiinngitsut mininneqartussaareerput, ilaatigtut inuit soorlu nappaateqarneq pissutigalugu oqaatsiminnilluunniit annaasaqarsimallutik, danskisut ilinniarsimannngitsut, oqalutsimut akiliisassanngillat, soorluttaaq ilaqutariit merartallit aamma mininneqartut.*

- punktum

EX: *Ilaatigtut Kinamiunut Russinullu tunineqartartut amerleriarsimapput. Soorluttaaq Mexicop Kangerliumanersuani uuliasiornermi ajutoornerup kinguneranik, taassuma avataani imaaneersunit tunisassiat piumaneqarnerulersimasut.*

EX: *Aamma angerlarsimaffiup oqaatigisaatut sulisut amerlassuseqanngillat. Soorlu aamma illu pineqartoq, kommunip ulloq unnuarlu angerlarsimaffissatut akuersissuteqarfigisimannigikkaa.*

- som efterstillet del af or.obl.:

Tamatuma akerlianik Ruslandip avannaani Kangimut aqutikkut immakut assartuineq ukioq kaajallallugu 2045-mi pisinnaalissasoq misissuinerup takutippaa, soorlutaaq Tunup avannaatigut Qalasersuup eqqaatigoorluni Ruslandimut Alaskamullu umiarsuortoqarsinnaalissasoq.

Men i nogle tilfælde ses den brug af soorlu med indikativ eller kontemporativ:

EX: *Tamatumunnga peqatigitillugu videuliat Nunatsinni pinngortitamik takutitsisuupput, ilaatigut arsarnerit takutinneqarlutik, soorlu aamma qimussertoqarpoq, qamuterallannik ingerlaartoqarluni kiisalu kalaallit oqaluttuarisaanerat oqaluttuarineqarluni.*

-med punktum

EX: *USA-p præsidentiata Barack Obamap Irlandimut tikeraarnini aamma sivikillisiaqarsimavaa. Soorlutaaq arsaattartut FC Barcelonakut arfininngorpat Londonimi Manchester Unitedimut unaminissaminut atatillugu angalanissaminnik siuartitsiniarlutik eqqarsaateqartut oqaatigineqarpoq.*

EX: *Qaannamik takutitsisarneq ukioq manna pissanngilaq, soorlutaaq nipilersortartut akunnittarfimmiitinneqartarnerat ukioq manna pissanani aamma Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut billettit akilerneqassanatik.*

Hvis stukturerne med soorlu aamma og soorlutaaq med indikativ eller kontemporativ viser sig som nogle der bliver frekvente, så skal det måske overvejes, at sætte yderligere en type op, hvor soorlu er et adverbium der er ligeså svagt som 'ligesom' i ligesom også på dansk – og de to neksusser rundt om soorlu må ses som sideordnede.

Tillæg: forekomster af soorlulusooq:

Følgende var vist næsten samtlige eksempler med soorlulusooq i query 20. aug 2018

Stort set samtlige eksempler kan ses som irrealis i den brede betydning, dog er der enkelte eksempler, som må ses som realis, dvs at brugen af soorlulusooq ikke kan ses et entydigt kriterium for at der er tale om irrealis

Men materialet skal gennearbejdes meget mere

uranimi ulorinartuunngitsutut eqqaartorneqarpoq, **soorlulusooq** ajornaquteqanngitsumik unnukkorsiutigalugu nerineqarsinnaasoq.

Billedsprogsagtigt – som om, påstår ikke at folk tror det, men irrealis, men kunne være det, blot ikke bevist

- Biiliutiga nuannareqqara, aqqusinersuakkooraangamali sajuttarpoq, **soorlulusooq** oqaluttuunniarlugu aqqusinermut taama ittumut sanaajunani nunaannakkulli ingerlaarnissamut sanaajulluni.

- Taama allappunga takusinnaagakku qinnuteqaqqusinermi kalaallisut oqalussinnaanissaq piumasaaqatigineqanngittoq, illuatungaaticullu danskisut tuluttullu oqalulluarsinnaanissaq piumasaaqatigineqarluni, Randi broberg allappoq. Taanna aamma isumaqarpoq **soorlulusooq** allamiumik pisortartaarnissamik siunertaqareersoqarpassittoq.

Er scope kun til inderiv verbalstamme siunertaqareersoqar- ?????

- Partii Inuit kissaatigineqartut qiviarutsigit kalaallit oqaasiisa atornerarnerunissaanik oqariartuutaat **soorlulusooq** suujunnaarsinneqarsimasooq malunnarpoq.

- Det der er ret slående, hvis vi ser på ønskerne fra Partii Inuit, det er, at den meget store fokusering på det grønlandske sprog næsten er gledet ud.

Igen ledstilling mærkelig – men irrealis, 'som om' betydning ---- ser ud til, men ikke bevist at reelt er sådan

Qaarsut allanngorartut eqqumiitsullu sumi tamaani nassaassaapput, **soorlulusooq** assileqqusaaginnartut, Kristian Mainz oqarpoq.

Billedsprog - 'som om' - irrealis

Kinami aningaasaqarnikkut siuarsarnej tunisassianik avammut tunisassanik **soorlulusooq** Kinami nunagisami niuerfeqarfimmut tunisassiarisani ilaasunik saviminissanut aamma aatsitassanut attaveqarnissamik tunngaveqarpoq.

Kinas økonomiske vækst forudsætter adgang til metaller og mineraler, som indgår i produktionen af produkter til såvel eksport som det kinesiske hjemmemarked.

KL: hænger den sætning sammen på grl??

Men her tyder danske forlæg på at soorlulusooq = helt ligesom ... og ikke noget irrealt

Realis

- Tassa ajornartorsiutaavoq suliffissarsiuussisarfinni maannakkut sulisut ikippallaarnerat. Tassami suliffissarsiuussisarfiit ajuusaarnaraluartumik maannakkut **imatut** pissusilersortarput **soorlulusooq** stempelertarfittuinaq annertunerusumik atornerarlutik, Jess G. Berthelsen oqarpoq.

- Jeg ved, at problemet er, at i de store kommuner er der få medarbejdere i arbejdsmarkedskontorerne, sådan at medarbejderne ikke reelt laver de det skal lave, siger Jess G. Berthelsen.

KL: ikke en-til-en sammenhæng
irrealis – lidt billedsprogsagtigt – sådan at de ligesom - 'som om'

-Kim Leinep allannermini Kalaallit Nunaat inuttaalu takorlooruminarluinnartunngortippaat, **soorlulusooq** innermut, immaqa kalaallit qulliineersunut, inngiasulluni assammik assersor**luni**, sikorsuaqarnera ilulissalluunniit pissutigalugit qiaammisaarluni, nujaasaqarluni kummassimalluni kumilluni orsorsunnilluni kiagullunilu naammagittaalliorluni, atuagaq pillugu Weekendaviisimi allapput.

"Kim Leine skriver, så man skærmer sig for ild og skutter sig for is, kradser sig for lus i parykken og vrænger ad spæklugt og sveddunst", lyder det blandt andet i anmeldelsen.

Contemporativ her upersonlig 'man'

irrealis, det er som om, man - upersonligt

Akisussaaffiullu Danmarkimiinneranik Nunatsinni qinikkat ilaasa oqartarnerat, Elisæus Kreutzmannip aamma apeqquserpaa:

- Naalagaaffiup ukiorpassuarni tigummininnera eqqarsaatigalugu **soorlulusooq** politikerinit ilaatigut isiginiarneqartoq "taakku akisussaaffigigamikku taakku siulliullutik isumaginarlissuk." 'som om' irrealis – påstår ikke at det ser sådan, blot at det ser ud som om – og her må det modsvare en hovedneksus med soorlu og part 'det ser ud til at'

Nanuaqqap Sikup soqutigineqarnera Frank Vigh-Larsenip nuannaarutigaa, oqarluni nanuaqqap atiata, Sikup **soorlulusooq** nunarsuarmioqatitsinnut oqariartuutigaa, nunarsuatta kissakkiartornera ilutigalugu issittumi sikup milliartornera.

Frank Vigh-Larsen er glad for den massive omtale af Siku, hvis navn betyder havis. Og netop havisen bliver der jo mindre og mindre af, og derfor forringes isbjørnenes levevilkår med den globale opvarmning, pointerer direktøren.

- Siku bliver verdensberømt. Og det betyder forhåbentligt også, at flere mennesker forstår beskeden om Siku, is og global opvarmning.

Or obl og mest overordnede – så modsvare hovedneksus med Soorlu 'det ser ud til at'

- **Soorlu** qallunaat Australiami imaluunniit Amerikami oqaluffeqartarput, taakkulu oqaluffiit ulikkaavittarlutik, **soorlulusooq** oqaluffik aallaavigalugu inuiaqatigiit taamatut katersuussinnaaneq pisariaqartittorujussuusaramikku, Henriette Berthelsen oqarpoq.

Gudstjenesterne giver også mulighed for socialt samvær og styrker sammenholdet, siger hun.

- Danskere kender det fra, når de er i udlandet i Australien eller USA, hvor der er danske kirker, hvor de samles. Og det er også en af grundene til, at grønlændere mødes til Gudstjenesterne i Danmark og holder kontakten ved lige – både med kirken og med andre grønlændere, siger Henriette Berthelsen.

KL: tror grl sætning går i stykker

- Maannamut ingerlatseqatigiiffissuit **soorlulusooq** soqutigisaat naakkaarnarfiginerullugill**usooq** ingerlaaseqart**ugut**, tamanna ajuusaarnarpoq, Alfred Jakobsen oqarpoq.

- For mig at se, så er det et grundlæggende spørgsmål, er det ud fra selskabernes præmisser vi skal udvikle vores samfund på, eller er det ud fra samfundets? Her er det som om det er selskaberne, som styrer det hele. Og dominerer hvordan udviklingen skal foregå, og det er beklageligt. Det er meget beklageligt, siger KNAPKs direktør, Alfred Jakobsen.

Ledstilling underlig – men irrealis 'som om' dvs uvist, men ...

- Iliveqarfiit isikkivilinnut inissinneqartarnerisa alutornaqutigaat malugineqarsinnaammat eqqarsarluarnerup piliaanik taakku inissinneqartarsimmamata. Inissisimaffiit avatangiisiminnut

naleqquttut - ujaqqanik issunillu nunap piinik naaffigineqarsimasut - **soorlulusooq** oqaluttuarniartut inuit pinngortitallu, silarsuattalumi akunnerminni oqaloqatigiittarnerannik, Lone van Deurs oqarpoq.

- Det første svar, jeg altid har fået, er, at der skal være en god udsigt på de grønlandske kirkegårde. Det er der i høj grad de allerfleste steder. Udsigterne er så betagende, at man kan mærke, at det er nogle meget omsorgsfuldt udvalgte steder. Det er fascinerede. Og så er kirkegårdene i takt med omgivelserne - det er sten og græstørv fra området - og det hele indgår i en fin samtale mellem mennesket, landskabet og ja, universet, hvis man skal være lidt højstemt. Billedsprog - 'som om' tænkt blot som billede – dvs irrealis

Pitsaalluinnartumik tiguneqarpoq, tassami ukiuni arfineq-pingasuni qaanngiuttuni nipimit sungiusimasatsinnit USA-mit saqqummiunneqartartumit allaanerulluinnarpoq. Matumani pitsaaqutaavoq nunat amerlasuut akuutinneqarnissaat Barak Obamap pingaartilluinnarmagu, **soorlulusooq** USA Naalagaaffiit Peqatigiinnut ilanngutseqqikkaa. Irrealis - 'som om'

-Asasakka nunaqqatikka. Ullaaq iterpugut misigissuseq nutaarluinnaq pigalugu. Iterpugut neriuitit nutaarluinnaat uummammiorlugit. Nunatta oqaluttuarisaanerani nutaamik alloriartussanngorpugut. Ulloq manna pingartoq persuarsiornartoq kingumullu qiviarluta killisimananngitsuunngitsoq aallarnerparput. Iterpugut **soorlulusooq** aperlaami illernit nutaat kinguaatta aqquusaagassaat pilersittussanngorlugit, Naalakkersuisut siulittaasuat Kuupik Kleist inuppasuarnut Nuup saavani katersuuttunut oqalugiaanni aallartippaa. Billedsprog – 'som om' irrealis?

- Siullermik qinersisartut ilaat isummanik imminnut akerleriilluinnartunik anngussivigineqaraangamik ilaanneeriarlutik qanoq qisuariassanerlutik nalornilersinnaasarput, taamaalillutilu taasinngitsoorsinnaasarlutik taasivissartilluunniit allaffiginagu tunniussinnaasarlugu. Aappaatullu, politikerit suliassavitsik pivallaarnagu **soorlulusooq** imminnut kimmaaterusaartuarnerat, qinersisartut ilaasa tusagassiorfitsigullu taallattaagaat, qinersisartunut politikkimut alartitsinnaasarpoq, knr-ip qinersinermi naliliisartua oqarpoq. ???????

- Isumaqarpunga Inatsisartut ukiaq manna ataatsimiinnerannut tunngatillugu suliassat assigiinngitsut annertuut **soorlulusooq** suliariपालanneqartartut. Taamaattumik ataatsimiinnerit sivitsorneqartariqartut isumaqarpunga, Søren Alaufesen oqarpoq. Irrealis - 'som om'

-Massakkuunngitsoq, una peqquativara inuusuttuusugut uagut massakut taavalu inuusuttuaqqat ineriartornitsinni taamatut angissagutta uagut tigusussaassangatsigu akisussaaffik, nunatta ingerlalluarnissaanut, taava **soorlulusooq** uniinnassasugut **soorlu** susinnaajunnaaqqalluta utaqqiinnaleqqalluta. Taamatut ingerlalernissarput ernummatigilarpara uanga. Er det her en hovedneksus, 'så ser det ud til' - dvs =soorlu med participium som hovedneksus

Tusarnaariat ilagaat eqqumiitsuliortoq, Inuk Silis Høegh. Taanna oqarpoq isumaqartuarluni Kalaallit Nunaat siunissami namminersulerlunilu namminiilivissasoq. Namminersornermulli maanna angerniarluni aningaasanut tunngasut aporfigisimagaluarlugit, paasissutissiinermili paasillugu Danmarkimii akisussaaffinnik nussuisinnaaneq piareerutta oqilisarneqassasoq, taamaammat maannakut namminersornermut angernissani qulakkeerlugu. Kalaallit Nunaanniit nammineq ineriartorneq aalajangersorneqarniassamat, **soorlulusooq** angajoqqaat qimallugit nammineq angerlarsimaffeqalerluni, Inuk Silis Høegh taama oqarpoq.

Billedsproq – generelt – realis/irrealis?

- Maannakkut sulisussaaleqineq sumiiffinni ataasiakkaani **ima** nipilerniarneqarpoq, **soorlulusooq** sulisartut eqiasullutik suliarlorusunnigitsut; taamaangilluinnarpoq. Eqqaamaneqartariaqarpoq sulisartut ukioq kaajallallugu aalajaallutik – silarluppat silagippalluunniit – nunatsinni sulisarmata, taamaattumillu soorunami aasaanerani aamma qasuersaaffeqartariaqarput -ukiorsuarimi kaajallallugu sulereernikuupput.

Som om - irrealis

- Silap allanngoriartornera ima allanngoriapiloorsimatigaaq **soorlulusooq** toortagaq tuuginnarneqarsimasooq.

Billedsproq – totalt ligesom når generelt / som om : reelt eller irrealis?

Og bestemthed??? en knap / knappen vi alle kender der kan trykkes på?

Soorunami filmi eqqortorpassuarunik imaqarpoq, soorunami Kalaallit Nunaanni ajornartorsiuterpasuaqarpugut aaqinniakkatsinnik, **soorlulusooq** aamma nunani allani Danmarkimilu taamaattoqartoq.

NB NB Realis

- Inatsisartoqarfimmi direktørip, allagaqarnera ima inissisimavoq, **soorlulusooq** sulisoq pineqartoq takorluukkeraarluni nalunaaruteqarsimasooq. Tamannalu kusaginnilarput, Jess G. Berthelsen oqarpoq.

'som om' - irrealis

- Mittarfeqarfimmi sulisut ilinniagaqarsimanngitsunut allanut kusanngilluinnaaqqissaartumik pissusilersorput, peqqutigalugu isumaqatigiinniarnertit arlallit mittarfeqarfimmiut ilinniarsimanngitsuninngaanniit annertunerusunik tunineqartarsimapput. Maannakkulli **soorlulusooq** taanna naammaginagu qaammammusiaqalerniarnertik piinnarlugu taamatut SIK-minngaanniit tunuarnerat assorujussuaq uanga kusanaatsutut isigaara, allanut ilinniarsimanngitsunut sanilliullugu.

Irrealis – 'som om .. tilsyneladende'

- Nuannertuaannarpoq inuit nuannarisat naapeqqillugit, uannullu Kalaallit Nunaannukarneq immikkut misigisaqarfiujaannarpoq. Ineriartortoqartoq misigisimasarpara, aamma misigisimasarpara Jyllandip avannaanit inuit pissuseqartut, **soorlulusooq** oqartartut: Uagut nammineq pissuserput atorlugu iliuuseqassaagut, imaassinnaavoq allat silatunerusut, kisianni nuannisarneruppat?

Irrealis - 'ligesom om at ..' - det er inde i en or obl, er det = en hovedneksus = soorlu+part om 'det er som om'????

-Inuit atorfilittat qangali inissisimareersut **soorlulusooq** oqariartuutigisarsimasaat eqqunngitsutut nalilersorniarneqalersut. Sakkortugaluarpalluunniit oqartariaqarpunga nunarput ullumikkut immaq ikummatissaarulluni unittuulersoq.

Ledstilling igen – er det i hovedneksus incl mest overordnede i or obl??? --- men irrealis 'det er som om' = hovedneksus = soorlu 'det er som om'

- Tassa tupinnartua, nunaqavissut maaniittut sulisinnaangitsutut eqiasuttuunerararlugit soraarsierarlugit Polenimiunik tikisitsisoqarpoq taavalu taakku aamma suliassaminnik naammassinnaanginnerarlugit soraarsippaat. Isumaqarpunga suliffiutilik GGC taamaalilluni pinngualersoq, aamma **soorlulusooq** aningaasanik sipaarniarluni taamatut aqqissuusseqattaartut,

taamaattumik taanna sulisitsisoq ilanngullugu maanna suliassanngortissavarput, Jess G. Berthelsen oqarpoq.
er det i hovedneksus incl mest overordnede i or obl??? --- men irrealis 'det er som om' = hovedneksus = soorlu 'det er som om'

Eigil Lyberth aamma oqarpoq, pineqaatissinneqarnissaminnut utaqqisut arlaqaleraangata nunaqqatigiit akornanni malunniuteqartartoq.
- Uanga nammineq maluginiarnikuuara eqqartuussisut sivisuumik maaniinngileraangata taava inuit pinerlunnerat annertusiartoqqittarami, **soorlulusooq** maani systemimut tatiginninnerat annikillisartoq.
Efter or obl starter der så en hovedneksus med soorlulusooq – og irrealis 'det er som om' = hovedneksus = soorlu 'det er som om'

Tillæg ***som mangler en ordentlig gennemarbejdning***

Ima% + V + soorlu%

hvor query aug 2018 gav 6 eksempler hvoraf to var imaluunniit (men dækkede ikke imatut)

- Nakorsat taarseraappallaaqimmata tamanna atunngilarput. Piniartutut **ima ajoqersuunneqarpugut; soorlu** nannuttarput aaffattarpulluunniit saluppat nerisassattut naatsorsuunneqassanngilaq, taamaallaallu qimmit neqissaatut naatsorsuunneqassalluni. Nakorsalersunngikkaluarluta nammineq naliliisarpugut. Pinialeqqaarnitta nalaani nannup neqaa ulloq unnuarlu qerisimasaraangat quartortaraluarpugut massakkulli annilaanganarsinikummata quartussaarnikuuvugut.

- Inatsisartoqarfimmi direktørip, allagaqarnera **ima** inissisimavoq, **soorlulusooq** sulisoq pineqartoq takorluukkeraarluni nalunaaruteqarsimasoq. Tamannalu kusaginngilarput, Jess G. Berthelsen oqarpoq.

- Maannakkut sulisussaaleqineq sumiiffinni ataasiakkaani **ima nipilerniarneqarpoq, soorlulusooq** sulisartut eqiasullutik suliarorusunngitsut; taamaanngilluinnarpoq.
Or obl

Nunatsinni meeqqat atuarfiini ilinniartitsisut akissarsiaannik isumaqatigiinniarnert kingulliit inerneraa, ilinniartitsisut tamarluinnarmik sapaatip akunneranut tiimit marluk atuartitsinerulernissaat. Tamannalu **ima isumaqarpoq, soorlu** atuarfik manna 15-inik ilinniartitsisoqarsimappat, atuarfusussap tulliaata aallartinnerani atuarfik ilinniartitsisunik 14-iinnarnik pisariaqartitsilersinnaammat.

Isumaqarpoq med or obl i kausativ
betydningen af 'soorlu' --- 'fx'???? ved conditionalis

Imatut + V + soorlu%

hvor query gav 1 eksempel

Atuagagdliutini allaaserineqartumi qulequtsiunneqarsimavoq ”Attartortoq ombudsmandimit taparserneqartoq: INI atornerluivoq.” Taamalu allaaserinnineq isornartoqartoq aalajangiisartut nalilerpaat. Aalajangersaasartut isumaqarput, **atuartoq imatut paasinnissasoq, soorlulusooq** Ombudsmandi INI-mik atornerluisuuneraasoq. Atuagagdliutinit kingornatigut nassuiaatigineqarsimagaluarpoq, attartortoq taama oqarsimasoq, aalajangiisartulli isumaqarput, attartortumit oqaatigineqarnera qulequttami erseqqissumik takuneqarsinnaanngitsoq, taamaattumillu tusagassiuinermi maleruagassanik unioqutitsisoqarsimasoq.

Tillæg som mangler en ordentlig gennemarbejdning

Soorlu assersuutigalugu:

virker ligesom 'soorlu' = 'fx'

dvs fungerer som adverbial-størrelse

1. der optræder som 'soorlu' mellem kerne og apposition der angiver eksempel på en delmængde af hvad der kan falde under kernen
2. der optræder som 'soorlu' mellem en nominal kerne / en neksus og så en ny neksus, som så eksemplificerer det forudgående.

Soorlu og soorlu assersuutigalugu henregnes til adverbier

Når de optræder som neksusadverbialer, er de adverbale adled.

Når de står mellem kerne og apposition, skal der opereres med ret omfattende ellipser, hvis der skal bringes noget verbalt ind i sammenhængen.

Som ved 'soorlu' må der henvises til at i fx dansk grammatik opereres der med at der er en del udtryk der optræder mellem kerne og apposition med forskellig semeantik, heriblandt adverbier. Ud fra inspiration herfra, vil 'soorlu' og 'soorlu assersuutigalugu' blive henregnet under adverbier, også i denne udelukkende nominale kontekst, som strukturen er synkront set.

Inde i nominalsyntaxme = fx:

Ataatsimiittartoqatigiit aamma arfanniarneq pillugu ilitsersuutit marluk maannasseqqammerpaat - ataaseq arfernik soqqalinnik angisuunik piniarnermut tunngatillugu qamutilinnik qaartartunillu atuneq pillugu, aappaalu niisarnarnarnermut tunngatillugu **piniutitik mikinerusunik, soorlu assersuutigalugu nissimmik**, piniarneq pillugu.

Inde i nominalsyntaxme, kerne + s a + appositions-agtig

- Umiarsuit Issittup imartaani angalasut assigiinnik malittarisassaqtinnissaat Polarkodekkut qulakkeerneqassaaq. Aammali **malittarisassanik immikkut ittumik pisariaqartitsisoqarnersoq nalilersortuassallugu pisariaqarpoq, soorlu assersuutigalugu** Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut pulajartortilluni imartanilu sikoqarfiusuni ilisimasortaqlarluni **angalasoqarnissaanik malittarisassaqtitsinikkut.**

Angalasoqarnissaanik instr -

- Aningaasanut inatsisissap isumaqatiginninniutigineqarnerata naggataani danskit naalakkersuisui akuersitissinnaasimavagut, tamannalumi nuannaarutigeqaarput. **Immikkoortulli ataasiakkaat allat aamma pitsanngorsarneqarnissaat** kissaatigigaluarparput. **Soorlu assersuutigalugu University of the Arctic** mut tapiissutit qulakkeerneqarnissaat aammalu **Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfimmut aningaasaliissutit amerlineqarnissaat**, taakkulu soorunami sulissutigeqqissavagut, Sara Olsvig oqarpoq.

Trods ny periode, så står 's a' + 2 gange -nissaat som apposition til 'Immikkortut etc ... -nissaat'

soorlu mellem neksusser =fx

indikativ:

Eqqumiitsuliortullu tamarmik immikkut taaguut 'essens' (tangia imaluunniit pingaarnersaq) tunngavigalugu suliaqarsimapput.

- **Soorlu assersuutigalugu** qalipaatic tangia imaluunniit inuup immi suna pingaarnersarineraa aallaavigineqarpoq.

Trans part ved aallaavigineqarpoq????

- Soorunami Danmarkimut nuukkusuttut inerterneqarsinnaanngillat. Kisianni **paasineqartariaqarpoq** Danmarkimut nuunnginnermi nuuffimmi **pissutsit qanoq ittuunersut**. **Soorlu assersuutigalugu** siusinaartumik suliunnaarnersiuteqaraanni **taakku** Danmarkimut nuunnermi annaaneqassapput. Aamma Danmarkimut nuunnermi suliffissarsiortutut nalunaarsorneqaqqaartariaqarpoq aningaasanik pisartagaqalissagaanni. Ny periode – neksussen med -gaanni + indik står som eksempel på pissutsit qanoq ittuunersut.. Skævt fordi det eksemplificerer hvad der står som en or obl

upersonlig contemporativ:

Kalaallinut Danmarkimut nuuttartunut inuiaqatigiinnut akuulersitsiniarnermut **immikkut aaqqissuussisoqarnissaa siunnersuutigaa, soorlu assersuutigalugu** danskit oqaasiinik aallarterlaatat pikkorissaasoqartarluni kiisalu Danmarkimi pissutsit pillugit **pikkorissaasoqartarluni** hovedverballd + objekt indeholder hvad der kan bruges som inquit, og vi får eksemplerne udtrykt som upersonlig contemporativ

Tamakkuninnga tunisassortut **biilit innaallagiatortut ulloq unnuarlu ingerlasinnaanissaat** qulakkeersinnaanngilaat, **soorlu assersuutigalugu taxatut atorlugit**.

S a + contemporativ, må ses som eksempel underordnet inderiverede ingerlasinnaa- på den måde kan der være en hel del mellemregninger – eller: s a står meget løst i forhold til det forudgående

men contemporativen er upersonlig

Contemporativ efter sideordnet contemporativ til indikativ (eller kausativ????):

Aavaat siornatigut domkirkemi erinarsoreersimapput, tamannali naalagiatitsinermit atatillugu pisarsimalluni, **soorlu assersuutigalugu** silap pissusii pillugit Københavnimi ataatsimeersuarnermit atatillugu Ataqqinartorsuup Dronningip Afrikamilu Kujallermi Ærkebiskopiusimasup Desmond Tutup peqataaffigisaannik **naalagiatigiittoqarmat**. Indik + sideordnet contemporativ pisarsimalluni + s a + contemporativ = atatillugu?, og så kausativen underordnet contemporativen?????